

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Daniela Matejíčková

Využitie projektovej metódy v geografii pomocou skupinovej práce v škole

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Banská Bystrica
2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Daniela Matejíčková

Kontakt na autora: Základná škola, Hodžova 37, 911 01 Trenčín,
danusmat@gmail.com

Názov OPS/OSO: Využitie projektovej metódy v geografii pomocou skupinovej práce
v škole

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2014
VIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Václava Juríková

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérny rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

projektová vyučovanie, skupinové vyučovanie, kraje Slovenska, samostatnosť, tvorivosť, projekty o Trenčianskom kraji, atlasy Slovenskej republiky, obrysová mapa, kartičky s úlohami, multimediálna učebňa, interaktívna tabuľa, USB kľúč

Anotácia

Autorka OPS uvádza, ako sa dá zaujať žiakov na hodinách geografie v 9. ročníku, keďže žiaci po TESTOVANÍ 9 strácajú záujem o výchovno-vzdelávací proces.

V osvedčenej pedagogickej skúsenosti je popísané vyučovanie pomocou projektovej metódy, kde žiaci vytvárali „Turistického sprievodcu“ pre tri kraje Slovenska (TN, ZA, BB). Hodiny projektového vyučovania sa striedali s klasickými hodinami, na ktorých bolo prebraté učivo o jednotlivých krajoch. Žiaci vytvárali kombinované a školské projekty.

OBSAH

ÚVOD	5
1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ.....	7
2 PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE V GEOGRAFII	9
2.1 Vytýčenie problému a návrh riešenia	9
2.2 Realizácia projektu a spracovanie informácií	10
2.2.1 Projektové vyučovanie o Trenčianskom kraji	13
2.2.2 Projektové vyučovanie o Žilinskom kraji	18
2.2.3 Projektové vyučovanie o Banskobystrickom kraji	23
3 ZHODNOTENIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA.....	29
ZÁVER	30
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV.....	31
Zoznam príloh	32

ÚVOD

Problémom žiakov na konci základnej školskej dochádzky, po TESTOVANÍ 9, je nesústredenie sa na vyučovaní a zhoršenie prospechu v poslednom klasifikačnom období. Preto je potrebné zaujať ich netradičnými, inovatívnymi spôsobmi vyučovania.

Cieľom predkladanej osvedčenej pedagogickej skúsenosti, ktorá je venovaná projektovému vyučovaniu je ukázať, ako sa dá zaujať žiakov na geografii v poslednom klasifikačnom období nižšieho stredného vzdelávania a docieľiť u nich aktivitu na hodinách a slušný prospech aj na konci školského roka v deviatom ročníku. Na základe nezáujmu o výchovno-vzdelávací proces v druhom polroku, majú deviataci takmer vždy na konci školského roka zhoršený prospech. Mojou snahou je, nenásilným spôsobom rozšíriť ich teoretické aj praktické vedomosti (orientácia na mape Slovenska) z geografie pomocou projektového vyučovania, čo je hlavným prínosom tejto osvedčenej pedagogickej skúsenosti. Takýmto spôsobom sa zároveň rozvíja ich čitateľská a počítačová gramotnosť, ktorá sa stáva nevyhnutnou potrebou pre ich ďalšie napredovanie.

Je potrebné zdôrazniť, že pojem inovácia vyučovania neznamena iba to, že zmeníme formy a metódy práce na vyučovacích hodinách, ale musíme sa snažiť aj o zmenu postoja k žiakovi vo výchovno-vzdelávacom procese s dôrazom na rozvíjanie samostatnosti a tvorivosti žiakov. Každý pedagóg, ktorý chce vyučovanie urobiť zaujímavejším a má záujem zaujať žiakov, musí sa stále vzdelávať a rozvíjať svoje vedomosti.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť je určená učiteľom geografie nižšieho stredného vzdelávania, ktorí vyučujú v 9. ročníku jednotlivé kraje Slovenska. V OPS je opísané projektové vyučovanie o Trenčianskom kraji.

V mojej pedagogickej činnosti – na hodinách geografie – sa snažím, aby som metódy vyučovacieho procesu aspoň z časti obmieňala, aby sa všetky vyučovacie hodiny vzájomne na seba nepodobali.

Veľkou výzvou pre učiteľa je vytvoriť také prostredie na hodinách, aby sa žiaci stávali aktívnejšími a tvorivejšími. Aktivita a tvorivosť sa dajú na hodinách geografie rozvíjať takými metódami, ktoré túto činnosť podporujú. Často využívanými metódami podporujúcimi kreativitu a aktivitu sú projektové vyučovanie a skupinová práca.

Pri preberaní učiva z geografie v 9. ročníku, tri kraje Slovenska učím pomocou projektového vyučovania. Žiaci na hodinách vytvárajú „Turistického sprievodcu“, ktorý má rôzne časti: miestopisnú, historickú, o prírode, kultúre a zaujímavostiach v jednotlivých krajoch. Spracúvajú tak Trenčiansky, Žilinský a Banskobystrický kraj. V OPS je podrobnejšie rozpracované vyučovanie pomocou projektovej metódy o už spomínaných krajoch.

Z hľadiska časovej dĺžky je realizácia projektu rozplánovaná na približne dva mesiace. Vždy bolo však potrebné najskôr prebrať učivo o jednotlivých krajoch a na nasledujúcej hodine geografie bol realizovaný projekt o danej oblasti.

Práca je rozdelená na tri kapitoly. Prvá časť je venovaná teoretickým východiskám, kde je charakterizovaná projektová metóda a skupinové vyučovanie.

V druhej kapitole je popísaný postup výchovnovzdelávacieho procesu na hodinách geografie v 9. ročníku, kde bolo učivo odučené aj projektovým vyučovaním.

Súčasťou tejto kapitoly sú ukážky kartičiek, ktoré boli použité pri projektovom vyučovaní a popis práce na jednotlivých hodinách geografie..

V tretej kapitole je krátke zhodnotenie projektového vyučovania na hodinách geografie v 9. ročníku.

V prílohách je uvádzaný metodický materiál k rozpracovaným hodinám projektového vyučovania a ukážka z Turistického sprievodcu o Trenčianskom kraji.

1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

Vyučovacia metóda je prostriedok, ktorý učiteľ používa na dosiahnutie vytýčeného cieľa vo výchovno-vzdelávacom procese. Je „nástrojom“ práce učiteľa, pomocou ktorého vedie žiakov k poznaniu niečoho nového.

Učiteľ na vyučovaní podriaďuje výber vyučovacej metódy učivu a tiež ju prispôsobuje aj žiakom.

Projektová metóda – spočíva v tom, že žiaci pod vedením učiteľa, alebo aj individuálne, vypracujú projekt a tým sa vlastne učia. Môže byť praktický alebo teoretický.

Prvoradým cieľom projektového vyučovania je, aby sa žiaci aktívne zapojili do výchovno-vzdelávacieho procesu. Projektové vyučovanie je také vyučovanie, kde projektová metóda je hlavnou vyučovacou metódou. Použitím tejto metódy na hodinách vedie učiteľ žiakov k samostatnosti, tvorivosti a vlastnej zodpovednosti.

Používaním projektovej metódy sa u žiakov rozvíjajú aj niektoré z kľúčových kompetencií. Kompetenciou chápeme určité vedomosti, zručnosti, postoje a schopnosti jednotlivcov alebo skupín. Rozvíjanie kľúčových kompetencií patrí medzi hlavné ciele výchovy a vzdelávania.

Pri projektovom vyučovaní je možné rozvíjať komunikačné schopnosti a spôsobilosti, teda písomné vyjadrovanie sa, vyhľadávanie a vytváranie informácií. Ďalšou kompetenciou je schopnosť pracovať v tíme, pokiaľ je zároveň využívaná aj skupinová práca. Schopnosť pracovať s modernými informačnými technológiami je v súčasnosti jedna zo základných kľúčových kompetencií, pretože vedieť využívať osobný počítač, internet a využívať viaceré informačné zdroje, je predpokladom na získanie mnohých informácií pri vytváraní vhodných projektov.

Pri výbere témy projektu je potrebné prihliadať na potreby a záujmy žiakov. Je vhodné, ak projekt súvisí s mimoškolskou skúsenosťou žiakov a vychádza z ich zážitkov. Mal by byť mostom medzi školou a životom. Nemal by byť umelou realitou pre predpísané učivo. Vhodným predpokladom projektového vyučovania je vnútorná motivácia žiakov a riešenie projektov v skupinách v kooperatívnom vyučovaní. Projekty by mali viesť ku konkrétnym výsledkom, kde na ich základe si žiaci osvoja vedomosti z príslušného predmetu.

Z mnohých predností projektového vyučovania môžeme spomenúť, že je vysoko motivujúce, kreatívne, učí žiakov hľadať informácie, selektovať ich a zvažovať ich význam pre riešenie problému. Rozvíja aj sociálne cítenie a posilňuje estetické cítenie. Projektové vyučovanie vedie žiakov k vzájomnej komunikácii a rešpektu. Napokon ich práca vedie k zodpovednosti, lebo musia obhájiť a dokázať správnosť toho, čo vytvorili. Medzi negatíva môžeme zaradiť to, že sa vyžaduje od žiakov aj od učiteľa vysoká tvorivosť. Učiteľ musí vymyslieť problém, ktorý sa má prebrať podľa klasických osnov. Náročnosť je aj v časovej organizácii, pretože projektové vyučovanie nerešpektuje postupnosť osvojovania si učiva.

Projektové vyučovanie je náročné na čas učiteľa, ktorý musí premyslieť a pripraviť písomné podklady pre žiakov. Projekty musí tiež preštudovať a ohodnotiť.

Pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu sa okrem projektového vyučovania často na hodinách využíva aj skupinové vyučovanie, ktoré je vhodné pre rozvoj sociálneho života žiakov.

Pri použití kooperatívneho vyučovania žiaci pracujú v malých skupinkách na spoločnej úlohe, ktorú im zadáva na vypracovanie učiteľ. Takýto spôsob získavania vedomostí podporuje rozvoj aktivity žiakov a zároveň rešpektuje individuálne osobitosti žiaka. Prácou v skupinách sa žiaci učia také metódy práce, ako je vyhľadávanie údajov, riešenie vzájomných konfliktov, učia sa vzájomne komunikovať, počúvať iných a rešpektovať sa navzájom. Zároveň sa učia vzájomnej tolerancii a pozitívnemu postojú k práci.

Skupinovému vyučovaniu predchádza rozhovor alebo diskusia učiteľa s triedou. V tejto časti vyučovania sa najčastejšie rozoberie téma, ktorú potom žiaci v skupinách spravidla riešia vo forme pod tém. Všetky skupiny pracujú na hodine pod vedením učiteľa a riešia rovnaké alebo celkom odlišné témy – problémy. Prácu skupiny riadi žiak, ktorého určí učiteľ, alebo si ho zvolia žiaci, ktorí si navzájom pomáhajú. Základnou metódou skupinovej práce je diskusia, kde rýchlejší žiaci pomáhajú pomalším postupujúcim. Slabšie prospievajúci jednotlivci tak majú možnosť zažiť pocit úspechu, pokiaľ ich skupina splní zadané úlohy.

Na vyučovaní môžu žiaci v skupinách pracovať nediferencovane, čiže všetky skupiny v triede majú rovnaké úlohy, alebo diferencovane, kedy každá skupina vypracováva úlohu z väčšieho celku. Aj v rámci skupín môže byť práca žiakov ďalej diferencovaná, kedy každý člen skupiny rieši inú časť skupinovej úlohy, alebo nediferencovaná, kde každý žiak rieši jednu spoločnú úlohu skupiny.

Dôležitou časťou skupinového vyučovania je vytváranie skupín. V živote ľudí – detí aj dospelých – sme svedkami neformálnych utváraní skupín. Na hodinách je toto delenie žiakov do skupín zámerné, a preto tieto skupiny nazývame formálne. Počet členov v skupine je 3-7, pričom optimálna skupina má 4-5 žiakov. Najčastejšie sa v triedach pri skupinovom vyučovaní vytvárajú spontánne skupiny, kde sa žiaci radia podľa prospechu, sympatií, schopností, zručností, Učiteľ má za úlohu dohliadnuť na rovnocenné rozdelenie žiakov do skupín, aby sa v každej skupine vyskytovali žiaci s lepším, ale aj horším prospechom. Prípadne presunie žiakov horšie prospievajúcich a pomalších do inej skupiny, aby mali pocit, že musia byť aktívni.

2 PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE V GEOGRAFII

Projektové vyučovanie je spôsob výučby, pri ktorom sa dajú využívať niektoré progresívne didaktické metódy, ako sú problémové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, diskusia a pod.. Má veľa predností, ale je náročné na prípravu učiteľa a realizáciu žiakov. Počas vyučovania dochádza k aktívnemu procesu hľadania a vlastného tvorenia, motivuje žiakov k poznávacej činnosti a vedie ich k samostatnosti. Projektové vyučovanie sa dá kvalifikovať ako efektívny a inovatívny spôsob výučby.

Kompetencie, ktoré si žiaci prehľadávajú štúdiom geografie, im umožňujú spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, interpretovať jej obsah a vedieť sa orientovať podľa nej. Geografia rozvíja kľúčové kompetencie, za ktoré sa považuje súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, porozumieť im a prakticky využívať v danej krajine. Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru. Na hodinách sa využívajú nielen učebnice, ale aj časopisy a encyklopédie, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporuje sa tým potreba čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného textu, jeho spracovanie a následná interpretácia.

Učenie je aktívny proces a preto si myslím, že nie je dobré, aby na každej hodine bol podávaný výklad nového učiva iba zo strany učiteľa. Je lepšie, ak sa môžu do tejto činnosti, pokiaľ je to možné, zapájať aj žiaci.

Projektové vyučovanie je jedna z možností na hodinách geografie, ako zmeniť a inovovať vyučovací proces. Takéto metódy učia žiakov tvoriť, podnecujú ich fantáziu a motivujú ich k činnosti, pretože môžu získať dobré ohodnotenie.

2.1 Vytýčenie problému a návrh riešenia

Pri preberaní učiva o Slovensku (v súčasnosti v 9. ročníku), sa vždy so žiakmi v krátkom motivačnom rozhovore dozvedám, ktoré oblasti Slovenska žiaci s rodičmi najčastejšie navštevujú. Rozprávajú, že je to oblasť Oravy, Liptova, Nízkych a Vysokých Tatier, prípadne hlavného mesta Bratislavy.

Žiaci však majú často problém orientovať sa na mape Slovenska, nepoznajú mestá, miesta a oblasti, ktorými sa presúvajú do daného cieľa. V niektorých prípadoch ani nevedia, na ktorú svetovú stranu cestujú.

Používanie mapy na hodinách geografie je základnou geografickou kompetenciou. Umožňuje žiakom spoznávať krajinu. Preto sa snažím, aby žiaci schopnosti a zručnosti získané na hodinách geografie mohli v budúcnosti využiť pri oddychových aktivitách, ako je cestovanie a rekreácia.

Jedným z najväčších problémov žiakov na konci nižšieho stredného vzdelávania je nesústredenie sa na vyučovanie a zhoršenie prospechu v poslednom klasifikačnom období. Preto je potrebné zaujať ich netradičnými spôsobmi vyučovania a získať ich pozornosť. Najväčší nezaujem žiakov o výchovno-vzdelávací proces začína v období TESTOVANIA 9 (približne od mesiaca marec) a trvá až do skončenia deviateho ročníka.

Nezáujem o vyučovanie pramení z toho, že žiaci deviataho ročníka sú už v tomto období postupne prijímaní na stredné školy a hlavná motivácia v podobe dobrého prospechu k prijatiu na strednú školu už nie je.

Po viacročnej pedagogickej praxi som sa rozhodla učivo troch krajov Slovenska učiť aj projektovou metódou. Postupovala som podľa tematického výchovno-vzdelávacieho plánu (Tab. 1), ktorý vychádza zo Školského vzdelávacieho programu s jednou vyučovacou hodinou geografie za týždeň. Plán som si trochu upravila a tri kraje Slovenska som učila aj pomocou projektového vyučovania. Mojim cieľom bolo zaujať žiakov netradičným spôsobom vyučovania a tak nenásilným spôsobom rozšíriť ich vedomosti.

Tabuľka 1 Ukážka časti TVVP z geografie pre 9. ročník

III.	2.	Trenčiansky kraj	RLK	<i>Priebežne na hodinách ústne preverovanie vedomostí, tvorba projektu o miestnej krajine.</i>
	3.	CR v Trenčianskom kraji - tvorba projektu	TPZ	
	4.	Žilinský kraj	RLK	
IV.	1.	CR v Žilinskom kraji		
	2.	Banskobystrický kraj	RLK	
	3.	CR v Banskobystrickom kraji		

Prameň: vlastný návrh

Pri preberaní učiva o Slovensku sme so žiakmi vytvárali „Turistického sprievodcu“, ktorý má rôzne časti: miestopisnú, historickú, o prírode, kultúre a zaujímavostiach v jednotlivých krajoch. Keďže bývame v Trenčianskom kraji a ich cesty vedú najčastejšie do Žilinského a Banskobystrického kraja, tak projekt „Turistického sprievodcu“ vytvárali z týchto troch krajov.

Projektovou prácou žiaci zabúdajú, že sa vlastne učia. Nenásilným spôsobom si osvojujú vedomosti ľahšie a kvalitnejšie. Do práce museli byť zapojení všetci, pretože projekty o jednotlivých krajoch pri hodnotení predstavoval vždy iný žiak a tým preberal zodpovednosť za celú skupinu.

2.2 Realizácia projektu a spracovanie informácií

Projekty, ktoré sú vytvárané žiakmi na hodinách geografie by mali byť spojnicou medzi učivom, ktoré je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a životom žiakov. Z tohto dôvodu je dobré, keď projekt, ktorý žiaci vytvárajú súvisí s mimoškolskou skúsenosťou žiakov a aspoň z časti môže vychádzať z ich zážitkov. Preto ciele projektu „Turistický sprievodca“ Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja možno charakterizovať nasledovne:

- lepšia orientácia na mape Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja,
- rozšírenie vedomostí z oblasti historických zaujímavostí uvedených krajov,
- vedieť nájsť na mape hrady, zámky, kaštiele, múzeá v prírode, ... a dokázať ich približne zakresliť do obrysovej mapy daného regiónu,

- získavanie vedomostí o prírodných zaujímavostiach predmetných krajov so zreteľom na jazerá, vodopády, doliny, národné parky, chránené krajinné oblasti, termálne a minerálne pramene, jaskyne, ...,
- vyhľadávanie základných informácií o najdôležitejších priemyselných oblastiach daných regiónov,
- spracovanie informácií z literatúry a internetu,
- rozvíjanie tvorivého myslenia u žiakov,
- zapájanie sa jednotlivcov do skupinovej práce,
- aktívna komunikácia jednotlivých členov skupiny a vzájomná pomoc pri hľadaní čiastkových materiálov,
- nenásilná forma učenia sa a zapamätania si,
- zaujatie žiakov netradičnou formou vyučovania na konci základnej školskej dochádzky,
- využitie získaných vedomostí v mimoškolskej činnosti, pri oddychu, turistike a rekreácii.

Hlavnými kritériami projektového vyučovania na hodinách geografie sú:

- vybrať vhodnú tému na sebarealizáciu žiakov, pri ktorej je možné žiakom umožniť získať nové poznatky a skúsenosti s prepojením na daný predmet,
- využitie medzi predmetových vzťahov,
- žiaci musia mať základné vstupné vedomosti o danom regióne, aby sa vedeli orientovať v danom probléme a tie získajú na teoretických hodinách,
- každý žiak je súčasťou tímu, všetci členovia skupiny si pomáhajú, odovzdávajú si skúsenosti a učia sa pracovať v skupine, taktiež sa učia vzájomnej tolerancii a riešeniu prípadných konfliktov,
- žiaci majú možnosť voliť si svoje tempo práce, naučiť sa organizovať a plánovať svoj vlastný čas,
- žiaci pracujú s vlastnoručne získanými údajmi a vedia ich uložiť v textovom editore,
- žiaci sa snažia vytvárať tvorivé prostredie, ktoré podporuje rast osobnosti žiaka,
- pri triedení získaných údajov a pri prezentácii jednotlivých projektov, sa rozvíja hodnotiace myslenie žiakov,
- žiaci sa naučia svoj projekt prezentovať, ohodnotiť a obhájiť.

Príprava projektu je najdôležitejšia časť tvorby. Pri jeho realizácii boli dodržané tieto zásady:

- výber vhodnej témy – téma je primeraná veku a schopnostiam žiakov a prediskutovaná pred samotnou realizáciou projektov,
- stanovenie jasného a realizovateľného cieľa,
- stanovenie realizácie projektu,
- príprava pracovných listov, vhodných úloh a literatúry.

Druhá fáza bola realizácia projektu, ktorá sa skladala z viacerých častí:

- tvorba skupín,
- zbieranie a spracovanie materiálu – práca s literatúrou, slepými mapami, s IKT, internetom,
- vyhodnocovanie riešení a príprava prezentácií projektov.

Posledná – tretia fáza bola vyhodnotenie projektu žiakmi a učiteľom.

Projekt „Turistického sprievodcu“ vytvárali žiaci v multimediálnej učebni základnej školy, kde majú možnosť pracovať na počítači a vyhľadávať informácie týkajúce sa témy aj na internete. Pred tým, ako začali projekt vypracovávať, boli formou rozhovoru oboznámení s témou a cieľom projektu a formou práce pri jeho vytváraní.

Žiaci boli oboznámení s tým, že projekt má obsahovať základné štatistické údaje o okresoch, ktorých názvy budú napísané na jednotlivých kartičkách (rozloha, počet obyvateľov, geografická poloha okresu v rámci kraja). Ďalej sa dozvedeli o kľúčových slovách, ktoré nájdu na kartičkách a je potrebné použiť ich pri tvorbe projektu. Slúžili na ich orientáciu v daných okresoch. K jednotlivým geografickým údajom bolo potrebné nájsť a napísať krátku informáciu, ktorou by prilákali turistu, aby navštívil oblasť, prípadne miesto, o ktorom píše. Samozrejmosťou mali byť vhodné obrázky a zakreslenie geografických názvov do priloženej slepej mapy. Údaje bolo potrebné vložiť do súboru, ktorý v tlačenej podobe má jednu, prípadne dve strany veľkosti A4. Žiaci boli oboznámení aj s hodnotením projektov. Po vytvorení všetkých projektov, budú všetci žiaci ohodnotení známku s váhou 40 bodov v aSc Agende. Hlavnými kritériami hodnotenia mali byť obsahová aj estetická stránka projektu. Všetky informácie o forme a hodnotení projektu sa žiaci dozvedeli pred samotnou realizáciou projektu, v závere teoretickej hodiny o Trenčianskom kraji.

V úvode prvej projektovej hodiny žiaci vytvorili päť spontánnych skupín, v ktorých boli vždy štyria žiaci. Dve skupiny tvorili iba dievčatá a tri boli zložené z chlapcov. Celkovo projekty vytváralo dvadsať žiakov. V takomto zložení pracovali počas celej doby realizácie projektu.

Pred samotnou realizáciou bolo potrebné pripraviť kartičky s úlohami pre jednotlivé skupiny. Každá skupinka mala na kartičke napísané, aké zaujímavosti má vyhľadať a spracovať z encyklopédií, časopisov a z internetových stránok. S úlohami na kartičke dostali pre lepšiu orientáciu aj mapu regiónu, z ktorého informácie majú spracovať. Samozrejmosťou bol atlas Slovenska a encyklopédie, z ktorých mohli získavať materiál. Takéto získavanie informácií podporuje potrebu čítania, správne porozumenie a spracovanie prečítaného textu.

Keďže práca na tomto projekte je časovo náročnejšia, bolo potrebné si vždy vyčleniť na jeho vypracovanie 2 vyučovacie hodiny.

Projekty o Trenčianskom kraji žiaci vytvorili na jednej hodine geografie. Po vzájomnej dohode s učiteľkou prejavili záujem o dopracovanie prvej časti projektu v domácom prostredí. Dopracované projekty poslali v priebehu týždňa učiteľke na e-mail alebo priniesli na USB kľúči. Po dopracovaní projektov podala každá skupina celej triede informácie o svojom projekte.

Druhú časť o Žilinskom kraji tvorili žiaci na hodine geografie a na nasledujúci deň na triednickej hodine s učiteľkou geografie. Získané informácie uložili na USB kľúč do vytvorených priečinkov podľa skupín. Svoje informácie prezentovali v záverečnej časti vymenenej triednickej hodiny.

Projekt o Banskobystrickom kraji žiaci vyrábali na dvoch po sebe nasledujúcich hodinách. Každá skupina v závere druhej hodiny predstavila, čo sa jej podarilo vytvoriť.

Do obrysových máp Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja žiaci priebežne zaznamenávali údaje, ktoré vyhľadali na internete alebo v encyklopédiách, prípadne v časopisoch.

Z uložených častí projektov, z USB kľúča, sme spoločne vytlačili informácie a dali sme projektu aj papierovú podobu.

Každá skupinka po vypracovaní projektu svoju prácu prezentovala pred celou triedou a spoločne sme ohodnotili odvedené úsilie. Na záver zo získaných projektov žiaci vytvorili „Turistického sprievodcu“ pre Trenčiansky, Žilinský a Banskobystrický kraj a dali mu formu zošita. Uložené informácie z USB kľúča si skopírovali niektorí pre vlastné použitie.

Pomocou tohto projektového vyučovania sa dajú využiť medzi predmetové vzťahy s dejepisom, biológiou, výtvarnou a informatickou výchovou.

Z hľadiska časovej dĺžky je realizácia projektu rozplánovaná na približne dva mesiace (Tab. 2). Podľa tematického výchovno-vzdelávacieho plánu sú oblasti Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja preberané v mesiacoch marec a apríl. Vždy je však potrebné najskôr prebrať učivo o jednotlivých krajoch a na nasledujúcej hodine geografie je v pláne vždy realizovaný projekt o danej oblasti.

Časový harmonogram:

Tabuľka 2 Časový harmonogram

Druhý marcový týždeň	- Trenčiansky kraj – teoretická hodina
tretí marcový týždeň	- Trenčiansky kraj – realizácia projektu a jeho predstavenie pred triedou
štvrtý marcový týždeň	- Žilinský kraj – teoretická hodina
prvý aprílový týždeň	- Žilinský kraj – realizácia projektu a jeho predstavenie pred triedou
druhý aprílový týždeň	- Banskobystrický kraj – teoretická hodina
tretí aprílový týždeň	- Banskobystrický kraj – realizácia projektu a jeho predstavenie pred triedou
štvrtý aprílový týždeň	- kompletizácia projektu „Turistický sprievodca TN, ZA, BB kraja“ a jeho vyhodnotenie

Prameň: vlastný návrh

2. 2. 1 Projektové vyučovanie o Trenčianskom kraji

Ako je vyššie uvedené, projekty o Trenčianskom kraji žiaci vytvárali na hodine geografie, ktorá prebiehala v multimediálnej učebni. Po úvodných slovách, pretože žiaci cieľ projektu už poznali, sa spontánne rozdelili do piatich skupín po štyroch žiakoch. Vytvorili čisto dievčenské a čisto chlapčenské skupiny. V skupine si zvolili jedného hovorcu, ktorý si prevzal kartičky s úlohami a obrysové mapy Trenčianskeho kraja. Každá skupina mala k dispozícii mapy turistických zaujímavostí, atlas Slovenska, encyklopédie o Slovensku, dva notebooky a pripojenie na internet. V skupinách sa rozdelili ďalej do dvojíc a pracovali na zadaných úlohách. Každá skupina si zvolila svoj

vlastný postup. Všetky skupiny mali jednotné zadanie: projekt mal obsahovať charakteristiku zaujímavostí, ktoré privíta turista daného okresu/okresov, ktorých názvy sú spomenuté v záhlaví kartičky. Ďalej bolo potrebné vyhľadať na mape mestá, nachádzajúce sa v danom okrese/okresoch a zakresliť ich do priloženej obrysovej mapy. Pracovať mohli s klasickou mapou v atlase, alebo vyhľadať mestá a zaujímavosti na internetovej mape. V každej skupine bolo potrebné uviesť aj nejaké „lákadlo“, prečo by mal turista navštíviť tú oblasť Trenčianskeho kraja, ktorú spracovávali. Vhodným spestrením projektov mali byť aj ilustračné obrázky z oblastí, ktoré popisovali vo svojom projekte.

1. skupina

Jej úlohou bolo zostrojiť projekt z okresu Trenčín a do úvodnej časti bolo potrebné zadať základné údaje o Trenčianskom kraji.

Kľúčové slová, ktoré žiaci našli na kartičke (Tabuľka 3) napísané boli: nápis na hradnej skale, kúpele, agroturistika, CHKO, Art film, Skalka pri Trenčíne. Podľa zadaných pomocných slov a slovných spojení sa mohli zorientovať a vyhľadať zaujímavosti, ktoré súviseli s kľúčovými slovami.

Údaje žiaci ukladali pomocou textového editora do vytvoreného súboru, kde skopírovali aj niekoľko obrázkov. Obe dvojice z tejto skupiny svoju prácu z jednej vyučovacej hodiny skopírovali na USB kľúč a ostatné informácie doplnili doma. Dopracovaný projekt priniesli v elektronickej podobe na nasledujúcu hodinu geografie.

Tabuľka 3 Úlohy 1. skupiny o Trenčianskom kraji

1. skupina

TRENČIANSKY KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresu Trenčín**. Do úvodnej časti zadajte základné údaje o Trenčianskom kraji.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daného okresu z týchto oblastí:

- mestá,
- krátka história,
- hrady, zámky,
- príroda (rieky, jazerá, ...),
- priemyselné a hospodárske zaujímavosti.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Trenčianskeho kraja? Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

Kľúčové slová: nápis na hradnej skale, kúpele, agroturistika, CHKO, Art film, Skalka pri Trenčíne.

www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk, www.trencin.sk

Prameň: vlastný návrh

2. skupina

Žiaci sa mali vo svojom projekte zamerať na okresy Prievidza a Ilava. Každá dvojica sa venovala hľadaniu zaujímavostí jedného z okresov. Našli a do obrysovej mapy zaznačili mestá, ktoré sú významné z priemyselného a hospodárskeho hľadiska. Obidve dvojice ich postupne zakresľovali do obrysovej mapy. Vo svojom projekte sa sústredili na strediská zimných športov a na letisko v Slávnici. Kľúčové slová, ktoré im mali pomôcť v orientácii v oblasti okresov Prievidza a Ilava boli: kúpele, agroturistika, ZOO, kúpaliská, CHKO, Slávnica, strediská zimných športov, Remata, Mojtín, Fačkovské sedlo, Vršatec.

Vyhľadané údaje žiaci tiež uložili do vytvoreného súboru, pridali obrázky a pomocou e-mailu si vytvorené časti projektov preniesli na dopracovanie domov. Podobne ako prvá skupina priniesli projekt na nasledujúcu hodinu geografie v elektronickej podobe na USB kľúči.

Tabuľka 4 Úlohy 2. skupiny o Trenčianskom kraji

2. skupina

TRENČIANSKY KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Prievidza a Ilava**.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- mestá,
- krátka história,
- hrady, zámky,
- príroda (rieky, jazerá, ...),
- priemyselné a hospodárske zaujímavosti.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Trenčianskeho kraja? Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

Kľúčové slová: kúpele, agroturistika, ZOO, kúpaliská, CHKO, Slávnica, strediská zimných športov, Remata, Mojtín, Fačkovské sedlo, Vršatec.

www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

3. skupina

Táto skupina hľadala informácie o okresoch Bánovce nad Bebravou a Partizánske. Žiaci sa rozdelili ako aj ostatné skupiny na dve dvojice, ale určili jedného žiaka, ktorý zaznamenával nájdené mestá a miesta do obrysovej mapy. Ostatní si rozdelili úlohy a hľadali informácie o Uhrovci, A. Dubčekovi, L. Štúrovi, A. S. Puškinovi a kúpaliskách a kúpeľoch, ktoré sa nachádzajú v určených okresoch. Tieto slová boli zároveň kľúčovými slovami, ktoré im mali pomôcť v orientácii v danom regióne.

Žiaci si vyhladané informácie a obrázky uložili do vytvorených súborov v počítačoch a pomocou e-mailu preniesli domov na dopracovanie. Pred ďalšou hodinou geografie poslali žiaci hotové projekty e-mailom učiteľke geografie.

Tabuľka 5 Úlohy 3. skupiny o Trenčianskom kraji

3. skupina
TRENČIANSKY KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Bánovce nad Bebravou a Partizánske**.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- mestá,
- krátka história,
- hrady, zámky,
- príroda (rieky, jazerá, ...),
- priemyselné a hospodárske zaujímavosti.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Trenčianskeho kraja? Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

Kľúčové slová: Uhrovec, A. Dubček, L. Štúr, A. S. Puškin, kúpaliská, kúpele.

www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

4. skupina

Úlohou žiakov z tejto skupiny bolo nájsť informácie, ktoré by zaujali turistu, o okresoch Nové Mesto nad Váhom a Myjava. Na mape Trenčianskeho kraja našli okresné mestá, ktoré zaznačili do obrysovej mapy. Rozdelili sa do dvojíc a pátrali po ďalších informáciách, ktoré mali na kartičke (Tabuľka 6) uvedené ako kľúčové slová. Jednalo sa o: rozstratené sídla, Alžbeta Báthoryová, Beckov, Čachtice, M. R. Štefánik, CHKO, stredisko zimných športov v Kálnici, Zelená Voda.

Informácie, ktoré stihli žiaci nájsť v priebehu hodiny geografie, si uložili do svojho priečinka v počítači a domov si ich na dopracovanie preniesli na USB kľúči. Hotové projekty z okresov Nové Mesto nad Váhom a Myjava priniesli v elektronickej podobe na nasledujúcu hodinu geografie.

Tabuľka 6 Úlohy 4. skupiny o Trenčianskom kraji

4. skupina

TRENČIANSKY KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Nové Mesto nad Váhom a Myjava**.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- mestá,
- krátka história,
- hrady, zámky,
- príroda (rieky, jazerá, ...),
- priemyselné a hospodárske zaujímavosti.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Trenčianskeho kraja? Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

Kľúčové slová: rozstratené sídla, Alžbeta Báthoryová, Beckov, Čachtice, M. R. Štefánik, CHKO, strediská zimných športov, Kálnica, Zelená voda.

www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

5. skupina

Žiaci spracovávali informácie a údaje z okresov Považská Bystrica a Púchov. Sú to najsevernejšie položené okresy Trenčianskeho kraja, ktoré sú rozložené v hornatejšej oblasti a preto sa mali zamerať skôr na prírodu, ktorá ponúka množstvo lákadiel. Kľúčové slová, ktoré našli na kartičke (Tabuľka 7) boli: kúpele, vážska kaskáda, Manínska Tiesňava, Čertov, letné turistické zaujímavosti, strediská zimných športov. Nájdené informácie opäť žiaci ukladali v textovom editore do svojich priečinkov a na USB kľúči si ich preniesli domov na dopracovanie. V priebehu týždňa už hotové projekty poslali e-mailom učiteľke geografie.

Tabuľka 7 Úlohy 5. skupiny o Trenčianskom kraji

5. skupina

TRENČIANSKY KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Považská Bystrica a Púchov**.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- mestá,
- krátka história,

- hrady, zámky,
- príroda (rieky, jazerá, ...),
- priemyselné a hospodárske zaujímavosti.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Trenčianskeho kraja? Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

Kľúčové slová: kúpele, vážska kaskáda, Manínska Tiesňava, Čertov, letné turistické zaujímavosti, strediská zimných športov.

www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

V priebehu projektovej hodiny geografie žiaci vo všetkých skupinách dokresľovali nájdené zaujímavosti do obrysovej mapy. Každá skupina po vytvorení svojej mapy zakreslila aj legendu pre lepšiu orientáciu.

V úvode nasledujúcej teoretickej hodiny si všetci žiaci prezreli projekty cez spätný projektor na interaktívnej tabuli. Zvolení hovorcovia pre Trenčiansky kraj, predstavili v krátkosti projekt svojej skupiny.

V rozhovore o tom, ako pracovali doma, sa žiaci vyjadrili, že niektorí pracovali v tých istých dvojiciach ako v škole na hodine geografie. Po vyučovaní sa stretli u niektorého zo spolužiakov. Iní zase tvrdili, že pracovali samostatne a pomocou elektronickej pošty si skompletizovali údaje a informácie zo svojich projektov. Po prezentácii všetkých projektov si hovorcovia skupín vypočuli krátke slovné hodnotenie učiteľky.

2. 2. 2 Projektové vyučovanie o Žilinskom kraji

Projekty zo Žilinského kraja vypracovali žiaci na dvoch vyučovacích hodinách. Z toho prvú časť zhotovili na geografii a druhú na triednickej hodine, ktorú viedla po dohode s triednou učiteľkou učiteľka geografie. Hodinu geografie a triednickú hodinu majú žiaci v rozvrhu v rozdielnych dňoch. Na teoretickej hodine o Žilinskom kraji sa žiaci dozvedeli o vypracovávaní projektov aj v priebehu triednickej hodiny.

Vyučovacie hodiny prebiehali v multimediálnej učebni a žiaci sa opäť rozdelili do piatich skupín po štyroch žiakoch. Každá skupina si znova zvolila svojho hovorcu. Podmienka bola, aby to nebol žiak – hovorca z predchádzajúcej hodiny, pretože je potrebné, aby mal s prezentáciou projektov pred triedou skúsenosť každý žiak.

Na začiatku každej hodiny si hovorcovia prevzali potrebné pomôcky – kartičky s úlohami, obrysové mapy Žilinského kraja, dva notebooky pre každú skupinu, mapy a potrebný encyklopedický materiál. Podobne ako pri práci na prvej časti projektu, aj teraz mali všetky skupiny základné spoločné zadanie. Ich úlohou bolo charakterizovať zaujímavosti Žilinského kraja, ktoré by prilákali turistov do jednotlivých okresov tohto regiónu.

1. skupina

Žiaci sa znova rozdelili na dve dvojice, ktoré spracovávali informácie po okresoch. Ich úlohou bolo charakterizovať okresy Žilina a Bytča. Do úvodnej časti projektu bolo potrebné napísať základné údaje o Žilinskom kraji.

Na prvej hodine si táto skupina ukladala textové informácie na USB kľúč, ktoré žiaci dopracovali v prvej časti druhej hodiny, kde potom k textu priradovali vhodné obrázky. Okrem toho spoločne zaznačili do obrysovej mapy nájdené údaje. Na kartičke (Tabuľka 8) boli napísané nasledovné kľúčové slová: Rajecké Teplice, Rajec, Budatínsky zámok, Strečno, Rajecká Lesná, Čičmany, Súľovské skaly, KIA, regionálne letisko – Dolný Hričov, Terchová, Jánošíkove diery. Vypracovaný projekt uložili žiaci spoločne na USB kľúč učiteľky a na konci druhej vyučovacej hodiny ho hovorca skupiny prezentoval pred triedou.

Tabuľka 8 Úlohy 1. skupiny o Žilinskom kraji

1. skupina

ŽILINSKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Žilina a Bytča**. Do úvodnej časti zadajte základné údaje a všeobecnú charakteristiku o Žilinskom kraji.

Kľúčové slová: Rajecké Teplice, Rajec, Budatínsky zámok, Strečno, Rajecká Lesná, Čičmany, Súľovské skaly, KIA, regionálne letisko – Dolný Hričov, Terchová, Jánošíkove diery.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch
- ❖ niečo z histórie
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene,
- ❖ priemyselné zaujímavosti

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Žilinského kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.regionzilina.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

2. skupina

Žiaci začali vyhľadávať základnú charakteristiku okresných miest Turčianske Teplice a Martin. Každá dvojica sa venovala jednému okresu. Postupne k textu priradovali obrázky a rovnakým spôsobom pracovali na obidvoch hodinách. Kľúčové slová, pokiaľ

sa jednalo o geografické názvy, vyhľadali na mape kraja a zapísali do obrysovej mapy. Jednalo sa o: Turiec, Martin – múzeum slovenskej dediny, Národný cintorín v Martine, Martinské hole, Turčianske Teplice, Kláštor pod Znievom, Kvačianska dolina, Prosiecka dolina, Šútovský vodopád.

Z prierečinkov, ktoré mali žiaci vytvorené v notebookoch, projekty skopírovali na USB kľúč a na konci projektového vyučovania o Žilinskom kraji hovorca skupiny v krátkosti porozprával o projekte pred celou triedou.

Tabuľka 9 Úlohy 2. skupiny o Žilinskom kraji

2. skupina

ŽILINSKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Turčianske Teplice a Martin**.

Kľúčové slová: Turiec, Martin – múzeum slovenskej dediny, Národný cintorín v Martine, Martinské hole, Turčianske Teplice, Kláštor pod Znievom, Kvačianska dolina, Prosiecka dolina, Šútovský vodopád.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch
- ❖ niečo z histórie
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene,
- ❖ priemyselné zaujímavosti

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Žilinského kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.regionzilina.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk,
www.turieconline.sk

Prameň: vlastný návrh

3. skupina

Obidve dvojice z tejto skupiny hľadali informácie o okresoch Ružomberok a Liptovský Mikuláš. Kľúčové výrazy, ktoré im pomáhali zorientovať sa v tomto regióne si rozdelili na dve časti a tie potom po vyhľadaní informácií zarad'ovali do jednotlivých okresov. Slová a slovné spojenia, ktoré našli na kartičke (Tabuľka 10) a zaznamenávali ich aj do obrysovej mapy boli: Liptov, Východná, Važec, Kráľova Lehota (Biely a Čierny Váh), Chopok – Jasná, Liptovská Mara, Bešeňová, Vlkolínec, Pribylina, Podbanské, Likava, NP Veľká Fatra, TANAP, Demänovská dolina – jaskyne, Aquapark – Tatralandia.

Nájdene informácie žiaci z tejto skupiny postupne počas obidvoch hodín ukladali do priečinka v počítači a v závere druhej hodiny, pred samotnou prezentáciou, projekt skopírovali na USB kľúč učiteľky geografie.

Tabuľka 10 Úlohy 3. skupiny o Žilinskom kraji

3. skupina

ŽILINSKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Ružomberok a Liptovský Mikuláš**.

Kľúčové slová: Liptov, Východná, Važec, Kráľova Lehota (Biely a Čierny Váh), Chopok – Jasná, Liptovská Mara, Bešeňová, Vlkolínec, Pribylina, Podbanské, Likava, NP Veľká Fatra, TANAP, Demänovská dolina – jaskyne, Aquapark – Tatralandia.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch
- ❖ niečo z histórie
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Žilinského kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu

www.regionzilina.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk, www.liptov.sk

Prameň: vlastný návrh

4. skupina

Prvá z dvojíc tejto skupiny hľadala informácie spojené s okresom Dolný Kubín a druhá dvojica spracovávala údaje o okresoch Tvrdošín a Námestovo. Na kartičke (Tabuľka 11) našli nasledovné kľúčové slová: Orava, Oravský Podzámok, Oravská priehrada, Zuberec, Oravská Polhora, Kubínska hoľa, Tvrdošín, Západné Tatry, Roháče, Roháčske plesá, P. O. Hviezdoslav. Tieto slová si rozdelili podľa toho, v akom okrese na mape Žilinského regiónu daný geografický názov našli.

Rovnakým spôsobom pracovali na obidvoch hodinách. Nájdene geografické výrazy zaznamenávali do obrysovej mapy Žilinského kraja a pred prezentáciou projektu ho skopírovali na USB kľúč.

4. skupina

ŽILINSKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo**.

Kľúčové slová: Orava, Oravský Podzámok, Oravská priehrada, Zuberec, Oravská Polhora, Kubínska hoľa, Tvrdošín, Západné Tatry, Roháče, Roháčske plesá, P. O. Hviezdoslav.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch
- ❖ niečo z histórie
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Žilinského kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.regionzilina.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk, www.orava.sk

Prameň: vlastný návrh

5. skupina

Úlohou žiakov z tejto skupiny bolo vyhľadať zaujímavosti pre turistov z okresov Kysucké Nové Mesto a Čadca. Táto oblasť ponúka turistom veľa možností na relax a aj na aktívny oddych. Na prvej hodine si dvojice rozdelili okresy, ktoré budú spracovávať a podľa umiestnenia v regióne si vyberali aj kľúčové slová. Na kartičke boli napísané nasledovné slová a slovné spojenia: Kysuce, lyžiarske a turistické strediská, prihraničná oblasť, Vychylovka, Oščadnica, Veľká Rača, Turzovka, strediská zimných športov, strediská letnej turistiky.

Najskôr žiaci vyhľadali informácie o okresných mestách a potom sa venovali ostatným geografickým výrazom. Všetko uložili do priečinka v notebooku. Na druhej hodine údaje zaznačili do obrysovej mapy a doplnili obrázkami. Hotový projekt pred prezentáciou skopírovali na USB kľúč.

5. skupina

ŽILINSKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Kysucké Nové Mesto a Čadca**.

Kľúčové slová: Kysuce, lyžiarske a turistické strediská, prihraničná oblasť, Vychylovka, Oščadnica, Veľká Rača, Turzovka, strediská zimných športov, strediská letnej turistiky.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch
- ❖ niečo z histórie
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Žilinského kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.regionzilina.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk,
www.kysuceonline.sk

Prameň: vlastný návrh

Hovorca každej skupiny v závere druhej hodiny v krátkosti (asi tri minúty na jednu skupinu) porozprával o zaujímavostiach okresov, ktoré jeho skupina spracovávala. Každý projekt si celá trieda mala možnosť prezrieť na interaktívnej tabuli. Učiteľka slovné ohodnotila všetky projekty. V projektoch sa neobjavili všetky ponúkané kľúčové slová. Žiaci si vyberali iba niektoré, ale do obrysovej mapy zaznačovali všetky geografické názvy uvedené na kartičkách.

2. 2. 3 Projektové vyučovanie o Banskobystrickom kraji

Projekty z oblasti Banskobystrického kraja žiaci tvorili na dvoch po sebe idúcich hodinách. Na žiadosť učiteľky geografie boli žiaci uvoľnení z telesnej výchovy, ktorú mala daná trieda pred hodinou geografie. Učiteľka geografie v čase hodiny telesnej výchovy nevyučuje.

Žiaci znova prišli do multimedialnej učebne, rozdelili sa na päť skupín po štyroch žiakoch, prevzali si potrebné pomôcky – dva notebooky do každej skupiny, kartičky s úlohami, obrysové mapy Banskobystrického kraja, atlasy Slovenska, mapy regiónov a začali pracovať. Zvolili si zároveň hovorcu pre Banskobystrický kraj, ktorý mal v závere za úlohu prezentovať projekt svojej skupiny. Musel to byť žiak, ktorý ešte nemal skúsenosti s podobnou prezentáciou v rámci prebiehajúceho projektového vyučovania.

1. skupina

Žiaci tejto skupiny mali zostrojiť projekt z oblasti okresu Banská Bystrica a do úvodnej časti mali zadať základné údaje a všeobecnú charakteristiku o Banskobystrickom kraji. Okrem všeobecnej charakteristiky celého kraja a samotného mesta Banská Bystrica sa žiaci venovali hlavne hľadaniu informácií ku kľúčovým slovám, ktoré mali napísané na svojej kartičke. Keďže do tejto oblasti zasahujú Nízke Tatry a veľká časť je využívaná na turistiku a zimné športy, tak na svojej kartičke (Tabuľka 13) našli nasledujúce výrazy: Harmanecká jaskyňa, Donovaly, Špania Dolina, Brusno, turistické strediská, strediská zimných športov, preteky psích záprahov.

Po nájdení informácií zapísali geografické pojmy do obrysovej mapy Banskobystrického kraja a pomocou USB kľúča preniesli údaje z projektu do učiteľského počítača.

Tabuľka 13 Úlohy 1. skupiny o Banskobystrickom kraji

1. skupina

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresu Banská Bystrica**. Do úvodnej časti zadajte základné údaje a všeobecnú charakteristiku o Banskobystrickom kraji.

Kľúčové slová: Harmanecká jaskyňa, Donovaly, Špania Dolina, Brusno, turistické strediská, strediská zimných športov, preteky psích záprahov.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daného okresu z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch,
- ❖ krátko z histórie,
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene, kúpele,
- ❖ priemyselné zaujímavosti – významnejšie závody, firmy.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Banskobystrického kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.banskabystrica.sk, www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

2. skupina

Táto skupina vyhľadávala a spracovávala informácie o okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica. Sú to okresy, v ktorých sa nachádzajú mnohé turistické lákadlá. Žiaci si kľúčové slová rozdelili podľa toho, v ktorom okrese sa nachádzajú. Jedna dvojica spracovávala okres Banská Štiavnica a druhá zostávajúce dva okresy. Okrem

atlasu Slovenska si pomáhali aj s mapou regiónu a encyklopédiou Atlas slovenských miest.

Ku kľúčovým slovám - Kremnické Bane, stred Európy, Skalka pri Kremnici, Sv. Anton, Štiavnické bane, tajchy, Počúvadlo, Sitno, Sklené Teplice, UNESCO - vyhľadali všetky informácie a zaznačili ich do obrysovej mapy Banskobystrického kraja.

Zistené údaje o všetkých troch okresoch preniesli cez USB kľúč do učiteľského počítača.

Tabuľka 14 Úlohy 2. skupiny o Banskobystrickom kraji

2. skupina

BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica.**

Kľúčové slová: Kremnické Bane, stred Európy, Skalka pri Kremnici, Sv. Anton, Štiavnické bane, tajchy, Počúvadlo, Sitno, Sklené Teplice, UNESCO,.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch,
- ❖ krátko z histórie,
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, ...
- ❖ priemyselné zaujímavosti – významnejšie závody, firmy.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Banskobystrického kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.banskastiavnica.sk, www.ziar.sk, www.zarnovica.sk, www.slovakia.travel.sk,
www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

3. skupina

Úlohou tejto skupiny bolo vypracovať projekt o okresoch Zvolen, Krupina a Detva. Okrem informácii o okresných mestách žiaci vyhľadávali údaje k slovám a slovným spojeniam napísaným na ich kartičke (Tabuľka 15). Jedna skupina sa venovala okresu Zvolen a druhá okresom Krupina a Detva. Pomocou mapy zistili, ktoré kľúčové slová zaradia do okresu, ktorý spracovávali. Zamerať sa mali na: Sliach, Kováčovú, Pustý hrad, Dudince, Poľanu, termálne kúpaliská, strediská zimných športov, turistické zaujímavosti, Slatinu, letisko. Z každej skupinky jeden žiak zakresľoval údaje do spoločnej obrysovej mapy.

Po vypracovaní projektu aj táto skupina skopírovala uložené informácie na USB kľúč, pomocou ktorého si učiteľka geografie preniesla projekt do vytvoreného priečinka so všetkými projektmi v učiteľskom počítači.

Tabuľka 15 Úlohy 3. skupiny o Banskobystrickom kraji

3. skupina

BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Zvolen, Krupina, Detva**.

Kľúčové slová: Sliach, Kováčová, Pustý hrad, Dudince, Poľana, termálne kúpaliská, strediská zimných športov, turistické zaujímavosti, Slatina, letisko.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch,
- ❖ krátko z histórie,
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky, múzeá v prírode,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, doliny, termálne pramene, kúpele,
- ❖ priemyselné zaujímavosti – významnejšie závody, firmy.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Banskobystrického kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.zvolen.sk, www.krupina.sk, www.detva.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

4. skupina

Na kartičke (Tabuľka 16) týchto žiakov sa nachádzal malý počet pomocných slov aj napriek tomu, že mali písať o troch okresoch – Veľký Krtíš, Lučenec a Rimavská Sobota. Žiaci vyhľadali najdôležitejšie informácie o daných okresoch a taktiež o zadaných kľúčových slovách - Dolná Strehová, Šomoška, čadičový kamenný vodopád, Hájnačka, Číž.

Zaznačili do obrysovej mapy potrebné údaje o okresoch, ktoré spracovávali a preniesli USB kľúčom hotový projekt do učiteľského počítača.

Tabuľka 16 Úlohy 4. skupiny o Banskobystrickom kraji

4. skupina

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Veľký Krtíš, Lučenec, Rimavská Sobota**.

Kľúčové slová: Dolná Strehová, Šomoška, čadičový kamenný vodopád, Hájnačka, Číž.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch,
- ❖ krátko z histórie,
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky,
- ❖ prírodné zaujímavosti - termálne pramene, kúpele, prírodné úkazy,
- ❖ národnostne zmiešané obyvateľstvo.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Banskobystrického kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.velky-krtis.sk, www.lucenec.sk, www.rimavskasobota.sk,
www.slovakia.travel.sk, www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

5. skupina

Okresy Poltár, Brezno a Revúca spracovávali žiaci tejto skupiny. Vyhľadané informácie o okresných mestách postupne ukladali do priečinka vo svojom notebooku. Táto oblasť je zameraná predovšetkým na turistiku a zimné športy, preto aj kľúčové slová na kartičke (Tabuľka 17) sa týkali hlavne týchto oblastí. Na kartičke našli: Čierny Balog, Vydrovo, Bystrianska jaskyňa, Tále, Muráň, NP Slovenský raj, turistické strediská, strediská zimných športov, Mýto pod Ďumbierom.

Jeden žiak, hovorca skupiny, zaznamenával postupne do obrysovej mapy všetky dôležité nájdené údaje celej skupiny. Kompletný projekt žiaci zo svojho priečinka v notebooku skopírovali na USB kľúč a učiteľka geografie ho premiestnila do učiteľského počítača.

Tabuľka 17 Úlohy 5. skupiny o Banskobystrickom kraji

5. skupina

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

Zostrojte projekt „Turistický sprievodca“ z oblasti **okresov Poltár, Brezno, Revúca**.

Kľúčové slová: Čierny Balog, Vydrovo, Bystrianska jaskyňa, Tále, Muráň, NP Slovenský raj, turistické strediská, strediská zimných športov, Mýto pod Ďumbierom.

Projekt má obsahovať charakteristiku zaujímavosti, ktoré privíta turista pri návšteve daných okresov z týchto oblastí:

- ❖ mestá – nachádzajúce sa v daných okresoch,
- ❖ krátko z histórie,
- ❖ najvýznamnejšie pamiatky – hrady, zámky,
- ❖ prírodné zaujímavosti – pohoria, termálne pramene, kúpele, jaskyne, chránené územie.

Uved'te, prečo by mal podľa vás turista navštíviť túto časť Banskobystrického kraja?

Zakreslite do priloženej obrysovej mapy kraja všetky dôležité zaujímavosti pre turistu. Doplňte legendu.

www.poltar.sk, www.brezno.sk, www.revuca.sk, www.slovakia.travel.sk,
www.slovakia3d.sk

Prameň: vlastný návrh

Niektoré skupiny v priebehu dvojhodinovky vytvorili projekty skôr a pomáhali pri tlači a kompletizácii celého projektu „Turistický sprievodca“ pre Trenčiansky, Žilinský a Banskobystrický kraj.

Učiteľský počítač je v multimediálnej učebni napojený na tlačiareň, na ktorej boli vytlačené postupne všetky projekty. Žiaci ich zoradili podľa krajov a skupín, a zviazali do zošita veľkosti A4. Boli vytvorené dva zošity, jeden pre učiteľku geografie a druhý si žiaci nechali vo svojej triede.

Ako prvú prácu na svojom projekte skončili žiaci zo štvrtej skupiny, ktorí urobili aj titulný list pre papierovú podobu turistického sprievodcu.

Po skončení práce všetkých skupín, hovorcovia pre Banskobystrický kraj predstavili svoje projekty na interaktívnej tabuli. Takmer všetci žiaci v závere dvojhodinovky prejavili záujem o skopírovanie si všetkých projektov v elektronickej podobe.

3 ZHODNOTENIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

Všetky hodiny projektového vyučovania boli v kludnej a tvorivej atmosfére. Žiaci sa radi zapájali a s nasadením vyhľadávali nové informácie, ktoré by ich projekt urobili zaujímavejším. Tí, ktorí niektorú z oblastí navštívili, pomohli pri lokalizácii na mape a poskytli krátku informáciu aj spolužiakom z inej skupiny. Na hodinách sa vzájomne motivovali tým, že každá skupina mala snahu vyhľadať čo najviac informácií. V najvyššej možnej miere využívali čas na spracovanie materiálov, ktoré našli v encyklopédii alebo na internete. Svojou kreativitou a aktivitou žiaci v triede vytvárali a rozvíjali pozitívnu klímu.

Učiteľ pri projektovom vyučovaní pomocou skupinovej práce má dbať o to, aby žiaci v jednotlivých skupinách vynakladali približne rovnaké úsilie pri spracovaní údajov a vypracovaní úloh.

Na nasledujúcej hodine, po ukončení projektového vyučovania, boli všetci žiaci preverení v orientácii na mape Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja. Každý zo žiakov si postupne vytiahol päť kartičiek, na ktorých boli geografické pojmy z prebratých krajov. V atlase Slovenskej republiky žiaci na mape ukazovali, kde sa nachádzajú.

Druhou možnosťou merania kvality vyučovacieho procesu v triede bola kontrolná práca z učiva troch vybraných krajov. Preverenie vedomostí bolo uskutočnené v nasledujúcom týždni, po vyskúšaní žiakov z orientácie na mape.

Všetci žiaci mali počas kontrolnej práce k dispozícii atlas Slovenskej republiky s tematickými mapami. Tie mali možnosť využívať v neobmedzenej miere a vyhľadávať tak geografické pojmy zo zadania.

Na zasadnutí predmetovej komisie z geografie, som informovala kolegov o inovatívnom spôsobe výučby v deviatom ročníku a o zlepšení klímy na vyučovaní. Navrhla som tento spôsob výučby zapracovať do tematického výchovno-vzdelávacieho. Zároveň som poskytla kolegom pripravený materiál, pretože na jeho prípravu je potrebné väčšie množstvo času.

Podobným spôsobom sa dajú realizovať aj ďalšie hodiny geografie v deviatom ročníku. Nie je však vhodné používať na všetkých hodinách rovnaké metódy, pretože by sa u žiakov nedosiahol želaný efekt.

V nižších ročníkoch pre spestrenie hodín geografie je tiež možné využiť podobné metódy vyučovania a vytvoriť napríklad „Turistického sprievodcu“ pre niektorú z oblastí sveta.

Vyučovanie pomocou projektovej metódy sa dá realizovať aj na iných hodinách prírodovedného alebo humanitného zamerania.

Ak chcú učitelia vyučovať projektovou metódou na viacerých po sebe idúcich hodinách, je potrebné sa s kolegami dohodnúť na výmene vyučovacích hodín. Jedna z možností, ako realizovať projektové vyučovanie v blokoch, je upraviť rozvrh pre príbuzné predmety, aby sa v prípade potreby dala výmena hodín realizovať jednoduchšie.

ZÁVER

Cieľom tejto osvedčenej pedagogickej skúsenosti bolo ukázať, ako sa dá zaujať žiakov na konci základnej školskej dochádzky. V práci sú opísané hodiny projektového vyučovania pomocou skupinovej práce, z ktorého poznatky využijú žiaci aj v bežnom živote pri cestovaní po Slovensku.

Projektové vyučovanie, aké je opísané v tejto osvedčenej pedagogickej skúsenosti je potrebné striedať s teoretickými hodinami. Pre žiakov sa v takom prípade nestáva zdĺhavým a žiaci si z hodín odnášajú aj teoretické vedomosti.

Je to použiteľná inovatívna metóda, ktorá je žiakom blízka a má svoje miesto na hodinách geografie. Pozitívnym znakom tejto metódy je, že sa žiaci snažia nájsť čo najviac nových informácií, pričom si ani neuvedomujú, že sa vlastne učia.

Projektovým vyučovaním boli nahradené klasické metódy vyučovania. Tento inovatívny spôsob je pre učiteľa aj žiakov pesterjši a zaujímavejši.

Projektové vyučovanie bolo rozdelené na tri časti. V prvej časti, ktorá bola realizovaná v škole, ale aj v domácom prostredí, žiaci vypracovali projekty o Trenčianskom kraji. Druhá časť prebiehala v škole na dvoch vyučovacích hodinách v rozličných dňoch. Žiaci na nich zhotovili projekty o Žilinskom kraji. Posledná časť, bola venovaná Banskobystrickému kraju a projektové vyučovanie žiaci absolvovali na dvoch po sebe idúcich hodinách. Získali pri tom nové informácie a zároveň museli pracovať s mapou. Výsledkom je „Turistický sprievodca“, príručka, pomocou ktorej sa žiaci o najnavštevovanejších regiónoch, o ktorých rozprávali pred realizáciou projektov, dozvedia najdôležitejšie údaje.

Vybrané úlohy sú z hľadiska použitia na vyučovacej hodine náročnejšie na prípravu a čas, ale získané vedomosti si žiaci skôr zapamätajú a môžu ich využiť aj v budúcnosti.

Z pohľadu autorky práce bol cieľ splnený. Žiaci z triedy, v ktorej prebiehalo projektové vyučovanie mali záujem o výchovno-vzdelávací proces aj v poslednom klasifikačnom období základnej školskej dochádzky.

Práca môže slúžiť ako návod na prípravu zaujímavejších hodín geografie, kedy projektové vyučovanie je jednou z mnohých možností, ako zatriktívniť a zmeniť vyučovací proces.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. ČERNOCHOVÁ, M. 1998. Využití počítače při vyučování. (Náměty pro práci dětí s počítače). 1. vydanie. Portál, Praha. 1998. ISBN: 80-7178-171-6
2. PETLÁK, E. 2012. Inovácie v edukačnom procese. 1. vydanie. Dubnický technologický inštitút, Dubnica nad Váhom. 2012. ISBN: 978-80-89400-39-3
3. TUREK, I 2005. Inovácie v didaktike. (Príspevok k realizácii projektu milénium vo vyučovacom procese na základných a stredných školách). 2. vydanie. MPC, Bratislava. 2005. ISBN: 80-8052-230-8
4. TUREK, I. 2002. Zvyšovanie efektívnosti vyučovania. 3. vydanie. MPC, Bratislava. 2002. ISBN: 80-8052-136-0

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o TN kraji

Príloha 2 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o ZA kraji

Príloha 3 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o BB kraji

Príloha 4 Ukážka z Turistického sprievodcu

Príloha 1 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o TN kraji

METODICKÝ MATERIÁL NA VYUČOVACIU HODINU		
Ročník:	Deviaty	
Predmet:	Geografia	
Téma:	Trenčiansky kraj - projektové vyučovanie (1 hodina)	
Štandard:	Obsahový	Výkonový
	Vytvorenie projektov o TN kraji.	Žiak vie vytvoriť projekt a ovláda teoretické učivo o TN kraji.
Metódy a formy:	Metóda rozhovoru, Projektová metóda	
Prierez. témy:	TPZ, MUV	
Pomôcky:	Kartičky s úlohami, notebooky, atlasy SR, obrysové mapy (slepé mapy) TN kraja, encyklopédia Atlas Slovenských miest, mapy turistických zaujímavostí SR, encyklopédie prinesené žiakmi. Hodina geografie v multimedialnej učebni s pripojením na internet.	
Organizácia hodiny		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie žiakov na skupiny. • Určenie hovorcov. • Prevzatie kartičiek, obrysových máp TN kraja, atlasov SR, notebookov (2 ks na skupinu), máp turistických zaujímavostí SR. <p>Zadanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte projekt s charakteristikou turistických zaujímavostí TN kraja, ktoré by mohol navštíviť turista daných okresov vypísaných na kartičkách. • Vyhľadajte na mape SR mestá a zaujímavé miesta z jednotlivých okresov a zakreslite do obrysovej mapy. • Uved'te, prečo by mal turista navštíviť TN kraj. • Okrem textu treba do projektu vložiť aj vhodné obrázky z TN kraja. <ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s klasickou alebo internetovou mapou, vyhľadávajú zaujímavosti v encyklopédiách alebo na internete, informácie zaznamenávajú do vytvorených priečinkov pre ich skupinu. • Učiteľ je na hodine pozorovateľom a radí pri jednotlivých krokoch žiakom. <p>Záver</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prenesenie informácií zo žiackych PC na USB kľúče, alebo e-mailom do domáceho prostredia – dopracovanie projektov doma, je potrebné ich odovzdať v elektronickej podobe cez USB kľúč alebo e-mailom učiteľke geografie do nasledujúcej teoretickej hodiny. 		

Príloha 2 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o ZA kraji

METODICKÝ MATERIÁL NA VYUČOVACIU HODINU		
Ročník:	Deviaty	
Predmet:	Geografia	
Téma:	Žilinský kraj – projektové vyučovanie (1+1hodina)	
Štandard:	Obsahový	Výkonový
	Vytvorenie projektov o ZA kraji.	Žiak vie vytvoriť projekt a ovláda teoretické učivo o ZA kraji.
Metódy a formy:	Metóda rozhovoru, Projektová metóda	
Prierez. témy:	TPZ, MUV	
Pomôcky:	Kartičky s úlohami, notebooky, atlasy SR, obrysové mapy (slepé mapy) ZA kraja, encyklopédia Atlas Slovenských miest, mapy turistických zaujímavostí SR, encyklopédie prinesené žiakmi. Hodina geografie v multimedialnej učebni s pripojením na internet.	
Organizácia hodiny		
<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci vypracovávajú projekty na dvoch hodinách – každá hodina je v inom dni v jednom týždni. • Rozdelenie žiakov na skupiny. • Určenie hovorcov. • Prevzatie kartičiek, obrysových máp ZA kraja, atlasov SR, notebookov (2 ks na skupinu), máp turistických zaujímavostí SR. <p>Zadanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte projekt s charakteristikou turistických zaujímavostí ZA kraja, ktoré by mohol navštíviť turista daných okresov vypísaných na kartičkách. • Vyhľadajte na mape SR mestá a zaujímavé miesta z jednotlivých okresov a zakreslite do obrysovej mapy. • Uved'te, prečo by mal turista navštíviť ZA kraj. • Okrem textu treba do projektu vložiť aj vhodné obrázky zo ZA kraja. <ul style="list-style-type: none"> • Žiaci pracujú s klasickou alebo internetovou mapou, vyhľadávajú zaujímavosti v encyklopédiách alebo na internete, informácie zaznamenávajú do vytvorených priečinkov pre ich skupinu. • Učiteľ je na hodine pozorovateľom a radí pri jednotlivých krokoch žiakom. • V závere prvej hodiny kopírovanie projektov na USB kľúče a do učiteľského PC. • V závere druhej hodiny predvedenie projektov hovorcami pred celou triedou (12 – 15 min. pred koncom hodiny). 		

Príloha 3 Metodický materiál na vyučovaciu hodinu – projekty o BB kraji

METODICKÝ MATERIÁL NA VYUČOVACIU HODINU		
Ročník:	Deviaty	
Predmet:	Geografia	
Téma:	Banskobystrický kraj – projektové vyučovanie (2 hodiny)	
Štandard:	Obsahový	Výkonový
	Vytvorenie projektov o BB kraji.	Žiak vie vytvoriť projekt a ovláda teoretické učivo o BB kraji.
Metódy a formy:	Metóda rozhovoru, Projektová metóda	
Prierez. témy:	TPZ, MUV	
Pomôcky:	Kartičky s úlohami, notebooky, atlasy SR, obrysové mapy (slepé mapy) BB kraja, encyklopédia Atlas Slovenských miest, mapy turistických zaujímavostí SR, encyklopédie prinesené žiakmi, tlačiareň Hodina geografie v multimediálnej učebni s pripojením na internet.	
Organizácia hodiny		
<p>Žiaci vypracovávajú projekty na dvoch po sebe idúcich hodinách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie žiakov na skupiny, určenie hovorcov. • Prevzatie kartičiek, obrysových máp BB kraja, atlasov SR, notebookov (2 ks na skupinu), máp turistických zaujímavostí SR. <p>Zadanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorte projekt s charakteristikou turistických zaujímavostí BB kraja, ktoré by mohol navštíviť turista daných okresov vypísaných na kartičkách. • Vyhľadajte na mape SR mestá a zaujímavé miesta z jednotlivých okresov a zakreslite do obrysovej mapy. • Uveďte, prečo by mal turista navštíviť BB kraj. • Okrem textu treba do projektu vložiť aj vhodné obrázky z BB kraja. • Žiaci pracujú s klasickou alebo internetovou mapou, vyhľadávajú zaujímavosti v encyklopédiách alebo na internete, informácie zaznamenávajú do vytvorených priečinkov pre ich skupinu. • Učiteľ je na hodine pozorovateľom a radí pri jednotlivých krokoch žiakom. • Po vypracovaní projektu postupné kopírovanie projektov na USB kľúče a do učiteľského PC. • Žiaci zo skupiny, ktorá skončí prácu na svojom projekte ako prvá, vytvorí titulný list pre „Turistického sprievodcu TN, ZA a BB kraja“. • Postupné vytlačenie projektov na tlačiarňu. • Kompletizácia papierovej formy Turistického sprievodcu pre TN, ZA a BB kraj. • V závere dvojhodinovky predvedenie projektov hovorcami pred celou triedou. Projekty sú cez spätný projektor premietané na interaktívnu tabuľu. 		

Trenčiansky kraj

OKRES TRENČÍN

História okresu Trenčín:

Táto lokalita bola osídlená už v staršej dobe kamennej a svedčia o tom aj viaceré archeologické pamiatky. Vďaka dobrej geografickej polohe pri rieke Váh patril tento okres už od dávnych čias medzi najvýznamnejšie časti Slovenska. Mesto Trenčín bolo centrom Trenčianskej kráľovskej a stavovskej župy.

Mestá v okrese Trenčín:

Centrálным mestom okresu Trenčín je samotné mesto Trenčín s približne 55 832 obyvateľmi . Ďalšími väčšími mestami sú mestá Nemšová (6 250 obyvateľov) a kúpele Trenčianske Teplice (4 300 obyvateľov).

Trenčín:

je jedno z najstarších slovenských miest s 55 832 obyvateľmi . Aj v súčasnosti je Trenčín významným centrom obchodu, hospodárstva, kultúry a športu. Svoje sídla a pobočky tu majú mnohé inštitúcie a spoločnosti. Dlhoročnú tradíciu v meste majú výstavy a veľtrhy, mesto je známe i ako mesto módy.

Nemšová:

Nachádza sa v časti Považského podolia v Ilavskej kotline pri prítoku Váhu. Prvá písomná zmienka o Nemšovej pochádza už z roku 1242. Bola preslávená obuvníctvom. Na začiatku 20. Stor. tu vznikla skláreň, ktorá je nosným odvetvím aj v súčasnosti . Konajú sa tu pravidelné podujatia ako Mestský Jarmok (zvyčajne začiatkom augusta) a počas celého leta v areáli Klubu S - Nemšovské Hudobné Leto. Pool Tool Open Air Festival na letnom kúpalisku.

Trenčianske Teplice:

Trenčianske Teplice sú kúpeľné mesto. Po asfaltovej ceste sa dá do mesta dostať z dvoch smerov - od Trenčianskej Teplej zo severozápadu a priesmykom Machnáč od Bánoviec nad Bebravou z južnej strany. Po

železnici je mesto prístupné od rýchlikovej stanice v Trenčianskej Teplej.

Nápis na hradnej skale

Rímsky nápis na skale Trenčianskeho hradu je jednou z prvých pamiatok na osídlenie územia a okolia dnešného slovenského mesta.

Nápis bol vytesaný do skaly nad osadou Laugaricio, ktorú vedci lokalizovali na území dnešného Trenčína. Nápis hlása víťazstvo II. rímskej légie nad Germánmi pri Laugariciu z roku 179 po Kr.

Skalka pri Trenčíne

Skalka pri Trenčíne je zrúcanina kláštora v katastrálnom území obce Skalka nad Váhom v okrese Trenčín. Je najstarším pútnickým miestom na Slovensku. Jej súčasťou je aj menší jaskynný komplex, blízko rieky Váh. Podľa povestí žil v jaskyni pustovník sv. Benedikt.

Art film

Art film festival je medzinárodný filmový festival založený v Trenčianskych Tepliciach v roku 1993, krátko po rozpade Československa. Prvý ročník festivalu sa začal 14. júna 1993 pod záštitou UNESCO a je najstarším Medzinárodným filmovým

Bažant Pohoda

Pohoda, aktuálne nazvaná ako **Bažant Pohoda**, je hudobný multikultúrny festival konajúci sa v Trenčíne, zvyčajne cez víkend tretieho júlového týždňa, t. j. okolo 20. júla.

